

det til, at det tager Sigte paa blandede Sager, som visse Sager kaldes paa det Forhold, hvor Kirke og Stat strejfte hinanden i Rettigheder. Det er der jo i og for sig ikke andet end godt at sige om. Det er jo noget, som sikkert alle ere enige om, at Ægteskabet har en verdslig Side. Men, som det ogsaa er udtrykt, saa vidt jeg husker i Motiverne, hvad jeg er meget glad ved og særlig vil fremhæve, Ægteskabet har en anden Side. Der staar nemlig, at Ægteskabet er af guddommelig Oprindelse. Det er navnlig dette, jeg vil fremhæve og holde fast ved. Det, der særlig er karakteristisk ved nærværende Lovforslag, er dette, at det med eet Slag rydder en 300-aarig gammel Tradition, med eet Slag forandrer den Maade, hvorpaa Ægteskabet har været stiftet i vort Samfund i 3 Aarhundreder. Det er jo ret radikalt, og det er noget, som alle alvorlige Mennesker uvilkaarligt maa studse over og tage Standpunkt til. Efter de nuværende Love indgaa Ægteskabet for Folkekirkens Medlemmer i Kirken, Brudefolkens Vielseserklæring bliver retsgyldig ved Præstens Stadfæstelse af Parternes udtalte Villie. For Fremtiden skal det altsaa være anderledes; for Fremtiden skulle Folk her i vort Land, ogsaa Medlemmer af Folkekirken, til Ægteskabsforstanderen, og i Lovforslagets § 3 bestemmes, at det kun kan ske der. Det er et meget kedeligt lille Ord, dette „kun“. Det er trist at se paa for dem, der elske Kirken og den overleverede Ordning, som har bestaaet i saa mange hundrede Aar, og jeg for mit personlige Vedkommende ser paa det med den dybeste Bedrøvelse, især i Betragtning af, at der jo er saa saare liden Udsigt til, at det kan ændres i den Retning, jeg kunde ønske. For mig staar det saaledes, at ved dette „kun“ bliver Loven absolut en Tvangslov for mangfoldige Mennesker i vort Land. Jeg tør selvfølgelig ikke driste mig til at sige, at den vil blive det for alle Medlemmer af Folkekirken, men at den vil blive det for mange, er jeg aldeles overbevist om, og der er for den Sags Skyld allerede fra Lægmands Side Bevis paa det, idet der er kommet Adresser, en indleveret til den højtærede Formand i Landstinget og en, saa vidt jeg ved, til Folketinget, hvori der netop udtales Bekymring for, at Lovforslaget skal gaa igennem i den Skikkelse, hvori det her foreligger.

Det, som for mig og for dem, der se paa denne Sag paa lignende Vis, er det afgørende, er dette, at vi støtte os til, hvad Kirkens Herre, som den højtærede

Kultusminister saa sympatetisk hentydede til, har udtalt, som det er overleveret os i Matthæus' Evangelium, 19de Kapitel, hvor han siger: „Have I ikke læst, at den, som gjorde dem af Begyndelsen, gjorde dem Mand og Kvinde, og sagde: derfor skal et Menneske forlade Fader og Moder og blive fast hos sin Hustru, og de To skulle være til eet Kjød? Saa at de ere ikke længere to, men eet Kjød. Derfor, hvad Gud har tilsammenføjet, skal Mennesket ikke adskille.“ Det støtte vi os til, og vi finde i det Ritual, Kirken hidtil har brugt, en Bekræftelse paa, at Ægteskabet bliver stiftet med Støtte til Kirkens Herre. Det maa altsaa nu ikke ske mere, Kirkens Dør bliver lukket, medens Ægteskabet stiftes, og Præsten bliver sat til Side, saa længe det staar paa, kun hos Ægteskabsforstanderen kan den Sag lade sig ordne. Det er, som jeg allerede har berørt, meget nedtrykkende for mig og dem, der se paa det som jeg, og jeg skulde mene for mangfoldige, specielt af dem, der have haft den Lykke at stifte deres Ægteskab for Herrens Alter, staa der sammen med en trofast Mage og love hinanden Troskab for Livet, at dette nu ikke mere kan ske, saafremt dette Lovforslag vedtages. Dette Forhold kan jeg for mit Vedkommende aldeles ikke lade mig indordne under med min gode Villie, — en anden Sag er det jo, at bliver det Lov, ja saa maa vi finde os i det, det er klart. Hvordan Stillingen i og for sig er med Hensyn til, om Lovforslaget kan føres igennem eller ej, derom ved jeg intet, jeg ved kun om min egen personlige Stilling, at jeg er en bestemt og afgjort Modstander af Lovforslaget, og jeg ser ikke, hvad der betinger et saadant Lovforslags Fremkomst. Nu anfører den højtærede Kultusminister ganske vist, at det er for Kirkens Skyld — det vil nærmest sige for Præsteskabets Skyld — men det er ikke bevist, at dette er den eneste Udvej. Dersom § 3 i Lovforslaget blev ændret paa den Maade, at et Valg blev muligt, et Enten—Eller: enten i Kirken for dem, der ønskede det, eller hos Ægteskabsforstanderen for dem, der ønskede det, ja, saa kunde jeg tiltræde Lovforslaget. Den ærede Kultusminister vil henvisse mig til, hvad der staar i §§ 16, 17 og 18 om, at Ægteskabet kan faa kirkelig Indvielse. Ja, det er meget godt for dem, der frivillig indgaa borgerligt Ægteskab, men for os, der have den Opfattelse ikke at ville tage den borgerlige Ægteskabsstiftelse, uden at vi blive nødte dertil, har det jo ingen Betydning i den For-